

Motion till riksdagen 2013/14:Fi247

av **Hans Backman (FP)**

Effektiv, öppen och rättvis upphandling för ökad konkurrens och bättre affärer för skattebetalarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa utmaningsrätt i hela Sverige.

Motivering

Den offentliga sektorn behöver i många av Sveriges kommuner alltjämt bli bättre på att öppna upp sig för konkurrens. Inte minst små företag kan stimuleras genom att offentlig verksamhet läggs ut på entreprenad.

En av grundorsakerna till att nya företag inte etableras och att de befintliga företagen inte kan utöka sin verksamhet är den osunda konkurrens det privata näringslivet utsätts för av kommuner och landsting. Det har funnits exempel på kommunala verkstäder, tolkförmedling, resebyråer, gymanläggningar, nattklubbsverksamhet och turistbyråverksamhet som finansierade med skattebetalarnas pengar konkurrerar med det privata näringslivet i sina kommuner.

Den offentliga upphandlingen i Sverige omsätter årligen hundratals miljarder kronor och har därmed stor påverkan på samhällsekonomin. Den svenska offentliga sektorn köper varje år varor och tjänster för mer än 600 miljarder kronor. Staten, landstingen och kommunerna köper allt från sjukvård, omsorg, kontorsmaterial, konsulttjänster och idrottsarenor.

Det är därför ytterst viktigt att den offentliga upphandlingen bidrar till att de företag som säljer de efterfrågade varorna eller tjänsterna, till de mest förmånliga villkoren, får uppdragen. Det är också av yttersta vikt att ageranden som begränsar konkurrens undanröjs. Då kan konkurrensen på marknaden bidra till att vi på bästa sätt hushållar med våra skattepengar.

Fel! Okänt namn på

En mer effektiv, öppen och rättvis upphandling leder till ökad konkurrens och bättre affärer för skattebetalarna. Fler och andra ögon kan se likheter med sina egna verksamheter, koppla samman och befrukta de kommunala verksamheterna så att synergieffekter uppstår. Att införa utmaningsrätt är ett bra sätt att öppna för nya idéer och nya förslag på hur olika verksamheter kan utvecklas. Lokal utmaningsrätt har också redan införts i flera av Sveriges kommuner.

Det är också ett stort problem att kommuner och landsting alltför ofta med hjälp av skattepengar konkurrerar ut företag.

Ett led i detta arbete är att införa en utmaningsrätt som ger enskilda entreprenörer eller anställda inom offentlig sektor i hela landet rätt att få göra en upphandling av delar av kommunens och landstingets verksamhet.

Den som utmanar ska kunna visa att man har kapacitet att lägga ett rimligt anbud på den utmanade verksamheten. Om upphandlingen leder till att det lämnas in externa anbud som är mer konkurrenskraftiga – mer kostnadseffektiva och med bättre kvalitet – än den egna verksamheten ska kommunen eller landstinget vara skyldig att anta budet.

En grundläggande princip för ett sunt lokalt företagsklimat är att kommuner och landsting inte konkurrerar med det lokala näringslivet. I princip alla former av tjänster som inte är en ren myndighetsutövning kan ju läggas ut på entreprenad.

Stockholm den 23 september 2013

Hans Backman (FP)